

ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ МІСТОБУДІВНОГО АНСАМБЛЮ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЗАЛІЗНИЧНОГО ВОКЗАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ М. ХАРКОВА

Сергеева К.В.

Науковий керівник – Древаль І.В., д-р архіт., доцент

Залізничні вокзальні комплекси (ЗВК) – це важливі структурно-функціональні та композиційні елементи сучасного міста. За функціональним призначенням вокзальний комплекс являє собою поліфункціональне містобудівне утворення, яке постійно розвивається.

Ціль розвитку - вдосконалення обслуговування, населення країни, регіону, приміської зони, міста в тому числі прийому вітчизняних та іноземних туристів. З погляду на це, важливим завданням розвитку ЗВК є містобудівне формування його ансамблю. Композиційна організація ансамблю (його форма та стилістика забудови) завжди відповідала законам класики. Так, історично головна візуальна вісь ЗВК м. Харкова «вокзал – центр міста» завершувалась будівлями історичних соборів (Успенського та Благовіщенського). Головна планувальна композиційна вісь узгоджувалась з візуальною, фіксувалась у просторі міськими дорогами (Полтавський шлях, Кацарська) і була перпендикулярною залізничному шляху станції.

Неповторність просторово-планувального і композиційного розвитку вокзального комплексу м. Харкова обумовлена характерними особливостями містобудівної ситуації його локалізації, яка забезпечує його композиційно-образну унікальність як важливої складової композиційної структури усього міста. Ці особливості полягають у такому:

- розміщення суміжно з історичним центром міста і наявність з ним візуального зв'язку;
- наявність прямих планувальних зв'язків території залізничного вокзалу з центром міста;
- можливість територіального розвитку вокзального комплексу вздовж залізничної станції;
- значний перепад рельєфу (до 6 м) ділянки пасажирської станції в поперечному перетині.

Сьогодні для подальшого розвитку містобудівного ансамблю центрального ЗВК м. Харкова необхідно формувати нові функціональні блоки на територіях, які розміщені вздовж залізничної станції. Це, перш за все: багатоярусний паркінг гостювого транспорту, нова рекреаційна зона, автовокзал, комплекс музею історії і залізничної техніки Південної залізниці, нові об'єкти громадського обслуговування

(заклади громадського харчування, торгівлі, розваг, автосервісу, офісно-готельні комплекси тощо).

Всі ці функціональні блоки повинні бути пов'язані мережею пішохідних доріжок та проїздів, а також гармонізовані композиційно між собою та із забудовою, що склалася. Таким чином, ансамбль залізничного вокзального комплексу отримає новий імпульс для розвитку.

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКО-ТРАНСПОРТНИХ ВУЗЛІВ У СУЧАСНОМУ МІСТІ

Жданова В.А.

Науковий керівник – Древаль І.В., д-р архіт., доцент

Однією з особливостей сучасних міст є їх швидкий, динамічний розвиток на основі залучення ті інноваційних технологій в різних сферах життєдіяльності. Загальний розвиток міста складається з розвитку його кремих інфраструктур та їх координованої роботи. Однією з найважливіших – є транспортна інфраструктура. Вона найчастіше «випробовує на собі» сміливі технологічні, містобудівні та архітектурно-планувальні рішення. Відповідно, транспортна інфраструктура є одною з основним містоформуючих систем. Транспортна система міста складається з лінійних та вузлових елементів. Вузловими елементами транспортної інфраструктури міста є транспортно-пересадочні вузли на базі яких формуються та громадського-транспортні комплекси (центри). Функції транспортного переміщення та громадського обслуговування не тільки просторово поєднуються в структурі комплексу, а й підсилюють одна одну.

Мета даної роботи – звернути увагу на важливість інноваційного розвитку транспортної інфраструктури у сучасному місті на основі підсумків аналізу світового наукового та практичного досвіду.

Завдяки структурному, функціональному аналізу, застосуванні методів синтезу, абстрагування, а також спостереження та порівняння містобудівних та архітектурних об'єктів, були виявлені такі основні тенденції у формуванні громадського-транспортних комплексів:

- кооперація різноманітних функцій на території транспортного вузла (наприклад: торгівельна, офісна, рекреаційна, житлова, розважальна) що робить його багатофункціональною суперсистемою, яка обслуговує не тільки пасажирів та гостей міста, але є центром тяжіння для району, у якому вона знаходиться;